



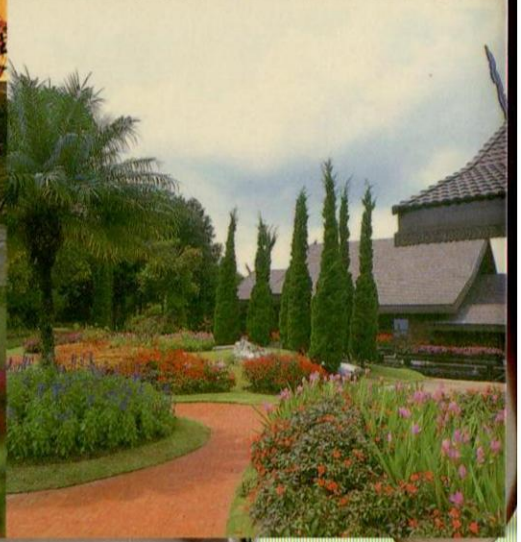
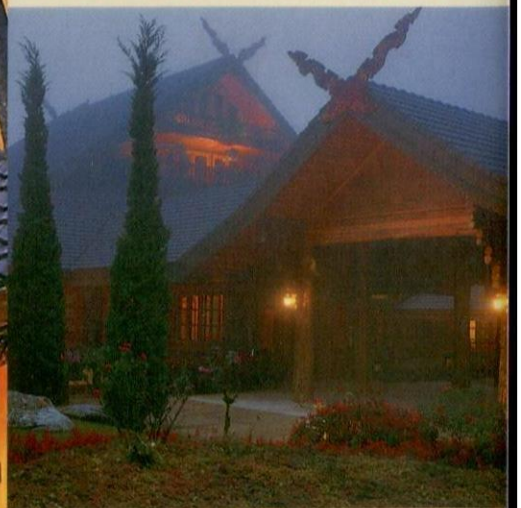
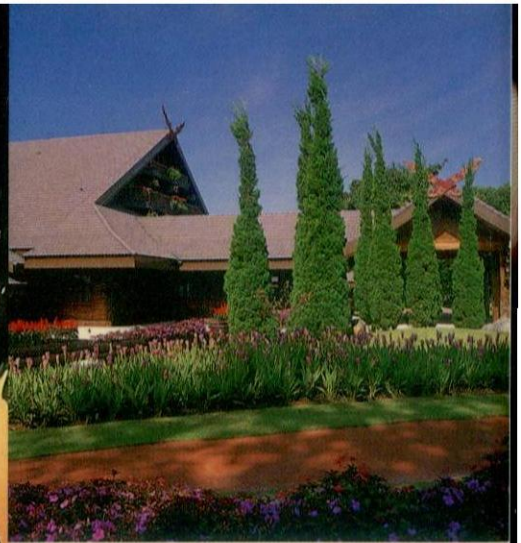
มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง  
Mae Fah Luang Foundation

# ดอยตุง



การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย  
TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

202 อาคารเลอทองคอร์ต ด.รัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320 โทร. 694-1222 โทรสาร 694-1220-1







## " นินจะปลูกป่าบนดอยตุง "

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระราชกระแสรับสั่งกับหม่อมราชวงศ์คึกคัก ดิศกุล ราชเลขาธิการในพระองค์ว่า จะไม่เสด็จไปประทับที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์หลังจากพระชนมายุ 90 พรรษา และเมื่อกราบบังคมทูลถามว่า "อยากจะทรงปลูกป่าไหม" จึงมีรับสั่งว่า "เรื่องปลูกป่านี้นินชอบและอยากทำมานานแล้ว" สำนักงานราชเลขาธิการในพระองค์ฯ จึงได้เลือกเฟ้นหาพื้นที่ที่มีความสูง 900-1,300 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางซึ่งเป็นระดับที่มีสภาพอากาศที่เหมาะสมสำหรับพระองค์ท่าน และได้ค้นพบพื้นที่ที่เหมาะสมที่ดอยตุงบนเทือกเขานางนอน ใกล้หน่วยอนุรักษ์ต้นน้ำ 31 ของกรมป่าไม้ ตำบลแม่ไร่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย สามารถมองเห็นทิวเขาสลับซับซ้อนและที่ราบคล้ายทิวทัศน์ภูเขาสลับซับซ้อนในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จึงได้กราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาท พอเฝ้าถึงดอยตุง ก็รับสั่งทันทีว่า "นินจำได้ แกวนี่ป่าโสนมาตั้ง 20 กว่าปีแล้ว" พระองค์ท่านได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ (พระอิสริยยศคตินเวลานั้น) ไปทอดพระเนตรเห็นพื้นที่ดังกล่าวเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2530 ทรงพอพระราชหฤทัย และมีพระราชดำริที่จะทรงสร้าง "บ้านที่ดอยตุง" และการเสด็จมาประทับแรมต้องมีงานให้ทรงด้วย จึงไม่น่าประหลาดใจเมื่อมีพระราชกระแสรับสั่งว่า "นินจะปลูกป่าบนดอยตุง" และนี่คือต้นกำเนิดแห่งโครงการพัฒนาดอยตุง ซึ่งวัฒนาถาว์ไกลมาดราบเท่าทุกวันนี้





## แผนพัฒนา 3 ระยะ



โครงการพัฒนาคอตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แบ่งระยะเวลาดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ในเวลา 30 ปี

### แผนพัฒนาระยะที่ 1 ระหว่าง ปี 2531-2536

จุดมุ่งหมายเพื่อหยุดยั้งการทำไร่เลื่อนลอย และการปลูกฝิ่นของชาวเขา ด้วยการเริ่มโครงการ สร้างความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นกับเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานในโครงการและกับชาวบ้าน เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ตลอดจนวางรากฐานทางกายภาพ ได้แก่ ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้า และพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการสร้างงาน ปรับปรุงการสาธารณสุข การศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้อยู่ดีกินดีขั้นระดับหนึ่ง

### แผนพัฒนาระยะที่ 2 ระหว่างปี 2537-2545

จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนากระบวนการผลิตให้สามารถแข่งขันในตลาดระดับชาติและสากลได้ มีเป้าหมายให้ราษฎรในพื้นที่มีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อคน ต่อปี สารสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินการของแผนระยะที่ 2 นี้คือการพัฒนาโครงการฯ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานในระดับสากล โดยเน้นนิเวศน์ทัศนजार (ECO-TOURISM) และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประจำเผ่าให้คงไว้

### แผนพัฒนาระยะที่ 3 ระหว่างปี 2546-2560

จุดมุ่งหมายคือการที่ราษฎรในพื้นที่สามารถพึ่งตนเองได้ในการดำรงชีพ ด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ สามารถควบคุมตนเองในระดับหมู่บ้านได้ และขยายผลในเชิงการปกครองให้สอดคล้องกับกฎหมายไทย และเมื่อราษฎรมีรายได้ดีแล้ว สามารถเสียภาษีเงินได้เช่นเดียวกับคนไทยทั่วประเทศ



ป่าเศรษฐกิจ



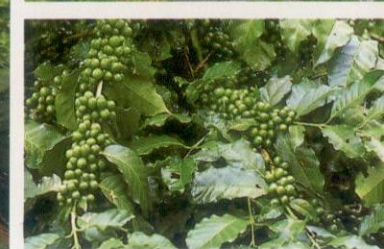
การทำนาขั้นบันได



แปลงกุหลาบ







## คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้

ทำอย่างไรจึงจะทำให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้  
โดยคนหยุดการทำลายป่า หยุดทำไร่เลื่อนลอย  
และปลูกฝิ่น ด้วยการสร้างงานให้ราษฎร  
จนมีรายได้พอแก่การยังชีพ



สาเหตุสำคัญของป่าถูกทำลาย เกิดจากการที่  
คนเข้าไปตัดไม้เผาป่า ทำไร่เลื่อนลอยและปลูกฝิ่น ในการ  
ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ จำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้ชาวบ้าน  
ทำเช่นเดิมอีก โดยต้องจัดการให้เขาเหล่านั้นมีรายได้  
เพียงพอและสม่ำเสมอในการยังชีพ โครงการพัฒนา  
คอยดูจึงต้องสร้างงาน สอนอาชีพให้ชาวบ้านให้  
เรียนรู้วิทยาการและเทคนิคใหม่ ๆ จากการทำงานใน  
กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ เป็นการยกระดับคุณภาพ  
ชีวิตให้สามารถพึ่งตัวเองและสร้างจิตสำนึกในด้าน  
การอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกคน

ทุกวันนี้ การปลูกป่าตามพระราชปณิธานของ  
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้สำเร็จในระดับหนึ่ง ฝิ่นป่ากำลังพินาศ  
ความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ขึ้นเรื่อย ๆ ผู้คนและผืนป่า  
ได้ปรับตัวเข้าหากันและอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี...







ดอกเจอรานิยม



ดอกชิมบิเดียม



ดอกบิโกเนีย

## " สวิตเซอร์แลนด์เมืองไทย "

หลายคนให้คำนิยามเช่นนี้กับความงามของธรรมชาติ ณ โครงการพัฒนาคอยดุง ด้วยเส้นสายของทิวเทือกเขาในจังหวัดเชียงราย กับฤดูหนาวที่เยือกเย็น อากาศบริสุทธิ์เย็นสบาย ท่ามกลางโอหมอกยามฤดูฝน และท้องฟ้าที่หม่นเมฆแปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล รวมทั้งผลพวงของการ "ปลูกป่า" ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าทำให้ไม่ไกลเกินจริงจากคำนิยามดังกล่าว



## ความงามตามธรรมชาติ และความมหัศจรรย์ ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นความงามของธรรมชาติที่มีคุณค่าจากผลพวงแห่งความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่องในการที่จะพลิกฟื้นสภาพป่าและชุมชนเขาที่แห้งแล้งและถูกรุกรานให้คืนกลับมาเป็นป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และให้ชีวิตแก่ผู้อยู่อาศัยถาวร

นอกจากความงามตามธรรมชาติแล้ว ความมหัศจรรย์อันเกิดจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริยังทำให้พื้นที่แห่งนี้มีคุณค่าที่น่าประทับใจยิ่ง

เพราะโครงการพระราชดำริได้สร้างสิ่งแวดล้อมที่สูญเสียให้คืนสู่สภาพสมบูรณ์ สร้างชีวิตใหม่ให้แก่ราษฎรให้มีความอยู่ดีกินดีจนถึงลูกหลานหลาน และข้อสำคัญได้สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย ให้แก่ราษฎรเหล่านั้น

การมาเยี่ยมชมโครงการพัฒนาคอยดุง นอกจากจะได้สัมผัสกับธรรมชาติที่สวยงามและรื่นรมย์แล้วยังจะได้ซาบซึ้งกับสภาพชีวิตของผู้คนที่จะสะท้อนผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอีกด้วย



ทะเลหมอกมองจากพระตำหนัก







## บ้านที่ดอยตุง

พระตำหนักหลังนี้สร้างขึ้นบนลาดเชิงเขา

ไว้เป็นที่ประทับทรงงานของสมเด็จพระเจ้า

ครั้งหนึ่งทรงรับสั่งว่า

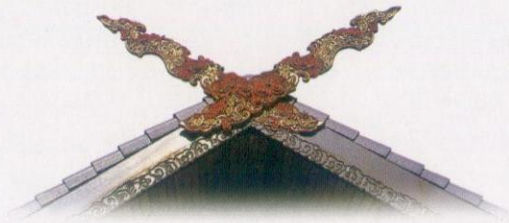
"ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่ ถ้าไม่มีโครงการพัฒนาดอยตุง "

พระตำหนักดอยตุงจึงเปรียบประหนึ่งสัญลักษณ์

แห่งพระราชปณิธานอันแรงกล้าของพระองค์ท่าน



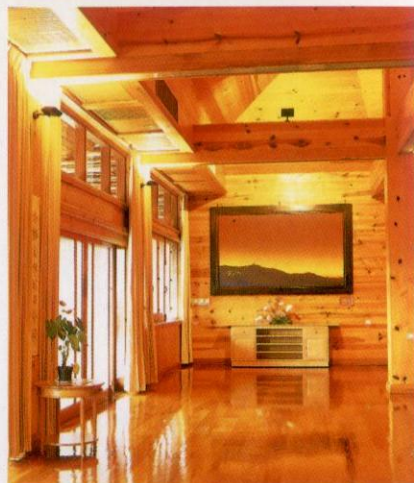
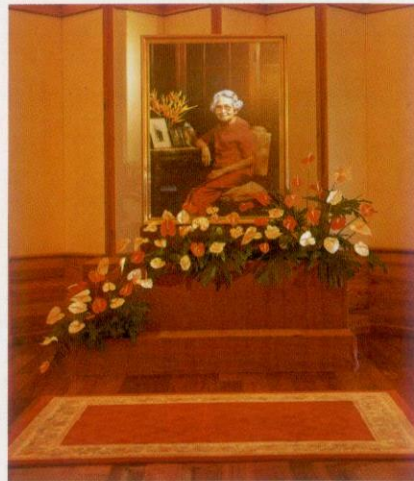




## " พระตำหนักคอยดุง "

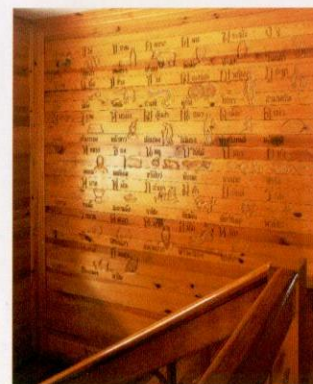
พระตำหนักคอยดุง นับได้ว่าเป็นบ้านหลังแรกของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่สร้างขึ้นด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ พระองค์และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้พระราชทานแนวพระราชดำริ โดยเน้นความเรียบง่ายและการใช้ประโยชน์ได้ดี พระตำหนักคอยดุงเริ่มดำเนินการสร้างเมื่อพระองค์ท่าน เจริญพระชนมายุได้ 88 พรรษา โดยมีพิธีลงเสาเอก ซึ่งทางเหนือเรียก "พิธีปักเสาเขื่อน" เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2530

พระตำหนักคอยดุง ผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมล้านนากับบ้านพื้นเมืองของสวิตเซอร์แลนด์ และบ้านไม้ซุง ตัวอาคารมี 2 ชั้นและชั้นลอย ที่ประทับชั้นบนแยกเป็น 4 ส่วน ทุกส่วนเชื่อมต่อเป็นอาคารหลังเดียว เสมอกับลานกว้างของยอดเนินเขา ส่วนชั้นล่างจะเกาะอยู่ตามไหล่เนินเขา ลักษณะเด่นของพระตำหนักอยู่ที่กำแพงและเชิงชายแกะสลักลายเมฆไหลรอบพระตำหนัก ภายในห้องพระโรงจะเห็น "เพดานดาว" ทำด้วยไม้สนแกะสลักเป็นกลุ่มดาวกลุ่มต่าง ๆ ล้อมรอบระบบสุริยจักรวาล และที่ผนังเชิงบันได แกะเป็นตัวพยัญชนะไทยพร้อมภาพประกอบไม้ที่ใช้ตกแต่งภายในพระตำหนักส่วนใหญ่ เป็นไม้ลังที่ไล่ลิ้นค้ำมาจากต่างประเทศ ส่วนภายนอกพระตำหนัก สดสวยสะพรั่งไปด้วยไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวนานาพันธุ์ที่สวยงามและสดชื่นตลอดปี



ซ้าย(บน) พระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในหลวงของประเทศไทย  
ซ้าย(กลาง) ภาพเขียนพระธาตุคอยดุงยามตะวันพลบ  
ซ้าย(ล่าง) ภาพพระธาตุคอยดุงยามราตรีสงัด

เพดานดาว



ผนังเชิงบันไดแกะเป็นพยัญชนะไทย



ราวบันไดเป็นลายเลขไทย



บทอาขยานภาษาไทยแกะสลักบนผนัง

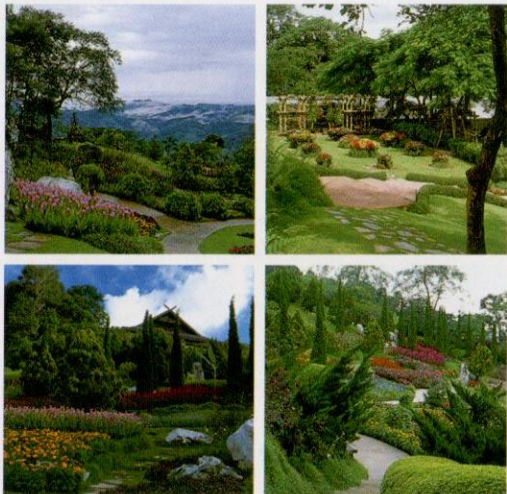




แปลงดอกไม้หลากหลาย... นับหมื่นนับแสนดอก  
ผลิบานสะพรั่งไม่ซ้ำกันตลอด 3 ฤดู



## " สวนแม่ฟ้าหลวง "



มุมมองต่าง ๆ ในสวนแม่ฟ้าหลวง



"ความต่อเนื่อง"  
ประติมากรรมเด็กยืนต่อตัวโดเด่นกลางสวน



สวนน้ำและน้ำพุ



สวนแม่ฟ้าหลวง เป็นสวนไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 บนพื้นที่ประมาณ 12 ไร่ ใกล้กับพระตำหนักดอยตุง สวนแม่ฟ้าหลวงได้รับการออกแบบให้สวยงามตลอด 365 วัน แปลงไม้ดอกไม้หลายพันธุ์บนหิ้งดอกถูกจัดแต่งหมุนเวียนให้สวยงามไม่ซ้ำกันทั้ง 3 ฤดู ประกอบกับประติมากรรมเด็กยืนต่อตัวโดดเด่นอยู่กลางสวน ซึ่งได้รับพระราชทานชื่อว่า "ความต่อเนื่อง" อันตรงกับพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้า ที่ว่า "ทำงานอะไรก็ตามจะสำเร็จได้ต้องมีความต่อเนื่อง"

สวนแม่ฟ้าหลวง ได้รับรางวัล พาต้า โกลด์อะวอร์ด (PATA GOLD AWARDS) ประจำปี 2536 ของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคแปซิฟิก ในนามของประเทศไทย ประเภทรางวัลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจุบันสวนแม่ฟ้าหลวงได้ขยายพื้นที่เพิ่มอีก 13 ไร่ เป็นสวนหิน สวนน้ำ สวนปาล์ม และสวนไม้ประดับ รวมเนื้อที่สวนแม่ฟ้าหลวงทั้งหมดเป็น 25 ไร่





" น้ำพระทัย " ไหลริน...  
 ดอกกุหลาบพันปีนับพันหมื่น  
 นางพญาเสือโคร่งบานสะพรั่ง...



ทะเลหมอก ปรากฏให้เห็นในยามเย็น



ทางเดินภายในสวนรุกขชาติ



สวนสน



แปลงดอกไม้



น้ำพุที่มีชื่อว่า "น้ำพระทัย"





ดอกกระเจียว



ดอกกุหลาบพันปี ชิมูชันเจียว



ดอกกุหลาบ

## สวนรุกขชาติแม่ฟ้าหลวง (ดอยช้างมูบ)

"ช้างมูบ" เป็นชื่อดอยที่สูงที่สุดของเทือกเขานางนอนในโครงการพัฒนาดอยดง เดิมเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์มีภูมิทัศน์โดยรอบที่งดงามมาก แต่ได้ถูกทำลายจากการทำไร่เลื่อนลอยและการปลูกฝิ่น

เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าสุริยวงศาที่ 1 แห่งเมืองเชียงใหม่ ได้เสด็จมาที่ดอยช้างมูบ ทรงมีพระราชดำริให้สร้างสวนรุกขชาติขึ้นบนพื้นที่ 250 ไร่บนดอยช้างมูบนี้ โดยเริ่มจากการบุกเบิกเส้นทางพระราชทานได้โปรดให้ย้ายต้นกล้วยยักษ์ขึ้นไปบนสวนรุกขชาติแทนการตัดทิ้งทำลายไป ปัจจุบันต้นกล้วยยักษ์เหล่านี้ ได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ที่มาของสวนรุกขชาติแห่งนี้ สวนรุกขชาติแม่ฟ้าหลวงได้รวบรวมพันธุ์ไม้พื้นเมืองและพันธุ์ไม้หายากจากแหล่งต่างๆ ทั่วประเทศจำนวนมาก ที่สำคัญคือ ต้นกุหลาบพันปีที่พบในภูเขาสูงของไทย พม่า และจีน โดยเฉพาะต้นที่มีดอกสีแดงที่ทรงโปรด นอกจากนั้นยังมีต้นนางพญาเสือโคร่ง ไม้หัวทิให้ดอกออกใบหลากหลายตลอดทั้งปี



"น้ำพระทัย"

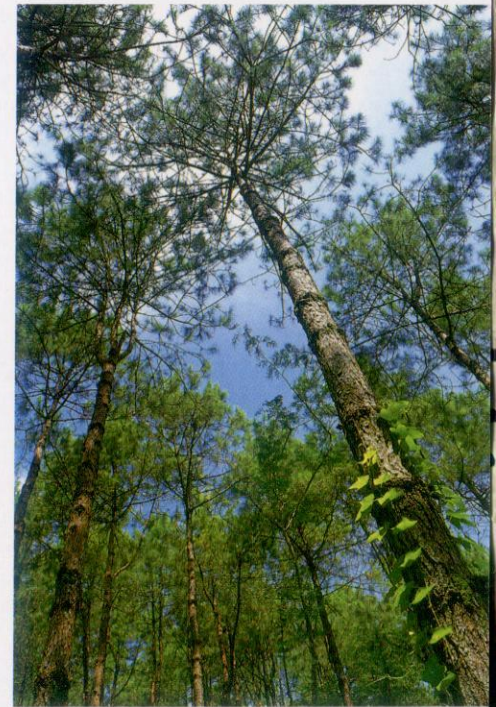


นางพญาเสือโคร่งบานสะพรั่งในฤดูหนาว

สวนรุกขชาติแม่ฟ้าหลวง มีทางเดินลัดเลาะไปตามไหล่เขา สำหรับชมต้นไม้ดอกไม้ มีลานปิกนิก ศาลาพักผ่อน ระเบียงชมวิว ซึ่งมองเห็นดินแดนพม่า แม่น้ำโขง ไปจนถึงผังลาว และน้ำผุดที่มีชื่อว่า "น้ำพระทัย" อันหมายถึงน้ำพระทัยของสมเด็จพระเจ้าสุริยวงศาที่ 1 แห่งเมืองเชียงใหม่ ที่หลั่งรินไม่เหือดแห้งสู่ราษฎรผู้ยากไร้ เหมือนน้ำจากยอดดอยไหลสู่ที่ราบอย่างไร้พรมแดน



ดอกกุหลาบพันปีหายากนานาชนิด



ทิวสน





โล่ชิงช้าแบบชาวอาข่า  
หนึ่งในวิถีชีวิตชาวเขานาคอยคอง

## หมู่บ้านชาวเขา

" 26 หมู่บ้าน...หลากหลายเผ่าพันธุ์  
แต่พวกเขายังคงเอกลักษณ์ของการดำรงชีวิต  
และขนบธรรมเนียมประเพณีของเผ่าไว้อย่างเหนียวแน่น "

ในบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาดอยคูลง มี  
หมู่บ้าน 26 หมู่บ้าน ประกอบด้วยชนกลุ่มน้อยหลาย  
เผ่าพันธุ์ ได้แก่ ไทยใหญ่ จีนฮ่อ ชาวเขาเผ่าอีเก้อ  
และเผ่ามูเซอ ปัจจุบันชาวบ้านเหล่านี้ ตั้งรกรากเป็น  
หลักแหล่ง มีถนนหนทางติดต่อกันได้สะดวก แต่ละ  
หมู่บ้านมีเอกลักษณ์และการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันไป  
ชาวบ้านเหล่านี้เข้ามาทำงานและฝึกอาชีพกับโครงการฯ  
ทำให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ แต่เขา  
เหล่านี้ ก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของเผ่าไว้  
ได้อย่างดี ทำให้มีพิธีและงานฉลองประจำเผ่าที่สวยงาม  
ตลอดทั้งปี



ชาวบ้านอาข่า กับงานเย็บปัก





โครงการปลูกผักนําร่อง 4,000 ไร่

## ผลิตภัณฑ์จากคอตตง

การสร้างงาน สร้างอาชีพต้องกระจายสู่ทุกเพศทุกวัย  
ผู้ขายแข็งแรงทำงานด้านเกษตร ผู้หญิงทำงานหัตถกรรม



การสร้างงานให้กับชาวบ้านนี้ เป็นการกระจายรายได้ให้กับทุกคนในครอบครัว ผู้ชายทำงานด้านเกษตร ผู้หญิงก็ใช้ฝีมือที่มีอยู่ทำงานทอผ้า เย็บผ้า คนรุ่นหนุ่มสาวอ่านออกเขียนได้ ก็ทำงานที่ใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และงานเทคนิคต่างๆ

### ผลิตภัณฑ์งานเกษตร

เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีอาชีพ และมีรายได้เลี้ยงตัว โครงการพัฒนาคอตตงได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมขึ้น ฝึกอบรมและสร้างงานให้ชาวบ้าน เพื่อให้ชาวบ้านได้เรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ ทางเกษตร และนำไปประกอบเป็นอาชีพของตนเอง งานของศูนย์ส่งเสริมอาชีพเกษตร ได้แก่ งานเพาะเนื้อเยื่อ เห็ด กาแฟ ไม้ตัดใบ ไม้กระถาง ไม้ประดับจากต่างประเทศ

ผลผลิตทางการเกษตรของคอตตง มีคุณภาพดี เนื่องจากมีการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และนำเทคโนโลยีทางการเกษตรยุคใหม่มาใช้ จนได้ผลผลิตที่มีมาตรฐานดีเป็นที่ยอมรับของตลาด



### ผลิตภัณฑ์งานฝีมือ

- ผ้าและพรมทอ... ผู้หญิงในหมู่บ้านชาวเขาและชาวไทยใหญ่ มีความประณีตในงานทอผ้ากันเป็นส่วนใหญ่ โครงการฯ ได้จัดหาผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาเสริมสร้างเทคนิคการทอผ้า เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ผ้าและพรมทอที่มีคุณภาพและสีสัน เป็นที่ถูกใจของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

- พรมทอมือ... ด้วยฝีมือแรงงานของชาวบ้านหนุ่มสาวบนคอตตง ที่สามารถทอรวดเร็วตามแบบได้ทุกแบบเป็นผลผลิตคุณภาพ ที่ส่งจำหน่ายต่างประเทศได้

- กระดาษสา... จากต้นสาที่ขึ้นอยู่ในป่า นำมาปลูกเป็นพืชเสริมรายได้ โดยนำเปลือกมาทำกระดาษสา ด้วยขั้นตอนที่ประณีต จนมีสีสันและลวดลายต่างๆ เพื่อนำมาทำผลิตภัณฑ์ที่ทรงคุณค่า

- กาแฟคอตตง... ต้นกาแฟอาราบิกาเป็นส่วนหนึ่งของป่าเศรษฐกิจของโครงการคอตตง ปลูกอยู่บนเขาสูงมีคุณภาพดี เมื่อนำมาคั่วจึงได้กาแฟที่มีรสชาติละมุนคออร่อย เป็นเอกลักษณ์ของคอตตง และได้รับการยอมรับว่ารสชาติระดับมาตรฐานโลก







งานจักสานจากคอยผาหมี่



โครงการเกษตรผาหมี่

## ศูนย์ฝักอาชีวะผาหมี่

ที่นี่...ให้การฟื้นฟูทั้งทางร่างกาย และจิตใจ  
ผู้ได้รับการบำบัดรักษา  
จะใช้เวลาให้หมดไปกับการฝึกฝนอาชีพ  
ยามเมื่อหายจากการบำบัดแล้ว จะพึ่งตนเองได้



ชาวมูเซอซานตะกร้า



สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งศูนย์บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดขึ้นที่บริเวณคอยผาหมี่แห่งนี้ เพื่อให้การบำบัดรักษาผู้ติดยาทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งฝึกฝนอาชีพควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการพึ่งตนเองเมื่อหายเป็นปกติ

ปัจจุบันศูนย์บำบัดฯ คอยผาหมี่ ได้กลายมาเป็น "ศูนย์ฝักอาชีวะผาหมี่" อย่างเต็มตัว การฝึกฝนอาชีพที่นี่เป็นต้นกำเนิดของผลผลิตหลากหลาย ของโครงการคอยผาหมี่ เช่น เครื่องจักสาน ผักสดต่างๆ อันมาจากการฝึกฝนอาชีพของอดีตผู้ติดยาเหล่านั้น







นกเงือกกาซัง

สัตว์อพยพย้ายถิ่นฐานไป ก็เพราะป่าถูกทำลาย...  
...ถ้าป่ากลับมา สัตว์ก็กลับมา



โกฟ้าพญาลอ



## สวนสัตว์ดอยตุง

สวนสัตว์ดอยตุงเป็นสวนสัตว์เปิดบนเนื้อที่กว่า 200 ไร่ ในโครงการพัฒนาดอยตุง จัดตั้งเป็นสถานที่เพาะเลี้ยง และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า แต่เดิมพื้นที่แห่งนี้เป็นป่าเสื่อมโทรมที่ถูกทำลาย ทำให้สัตว์ป่าอพยพย้ายถิ่นฐาน แต่ด้วยพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการฟื้นฟูสภาพป่า ทำให้ความอุดมสมบูรณ์กลับมาสู่พื้นที่แห่งนี้อีกครั้ง สัตว์ต่างๆ ก็เริ่มกลับสู่ถิ่นเดิม ในสวนสัตว์ดอยตุงได้นำสัตว์ต่างๆ ที่มีถิ่นฐานอยู่ในบริเวณนี้ เช่น โกฟ้าพญาลอ นกยูง หมี กวาง เก้ง เนื้อทราย ที่หาได้ยากมาเลี้ยง และเปิดให้เข้าชมชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ต่างๆ ในสภาพธรรมชาติ



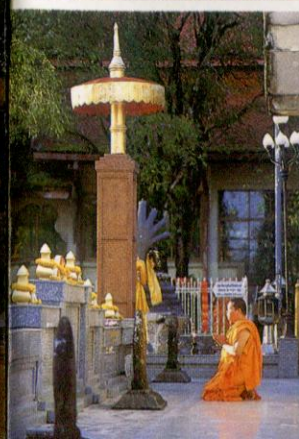




องค์พระสถูปพระบรมสารีริกธาตุ  
แห่งแรกของล้านนาไทย  
ปูชนียสถานอันสำคัญยิ่งของภาคเหนือ

## พระธาตุดอยตุง

พระธาตุดอยตุง ปฐมเจดีย์แห่งล้านนา สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. 1454 เป็นที่เคารพสักการะของชาวพุทธ ทั้งไทย พม่า ลาว ที่อยู่ใกล้เคียง ภายในบรรจุพระรากขวัญเบื้องซ้าย (กระดูกไหปลาร้า) ของพระพุทธเจ้า ประดิษฐานอยู่บนยอดสูงของเทือกเขานางนอน ห่างจากพระตำหนักประมาณ 7 กิโลเมตรด้วยเส้นทางสายเก่า หรือ 12 กิโลเมตรด้วยเส้นทางสายใหม่ผ่านวัดน้อยดอยตุง จากนั้นอีกเล็กน้อยเป็นสวนเทพารักษ์ ซึ่งเป็นที่สถิตย์ของเทพารักษ์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งปกปักรักษาองค์พระธาตุ







## แผนที่จังหวัดเชียงราย

เชียงราย เป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 11,678 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 416 เมตร มีที่ราบ อันอุดมสมบูรณ์ริมฝั่งแม่น้ำตลอดสาย

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศเมียนมาร์
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดพะเยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่

## เส้นทางการเดินทาง

เส้นทางการเดินทางไปเชียงราย

ทางรถยนต์

จากกรุงเทพฯ เดินทางถึงเชียงราย ได้ 2 ทาง ดังนี้  
เส้นทางที่ 1

จากกรุงเทพฯ ไปตามเส้นทางถนนพหลโยธิน (ทางหลวงหมายเลข 1) ผ่านจังหวัดอยุธยา จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก ผ่านอำเภอเถิน เข้าสู่จังหวัดลำปางตรงไปจังหวัดพะเยา ถึงจังหวัดเชียงรายรวมระยะทางประมาณ 830 กิโลเมตร

หากเดินทางเป็นวงรอบเข้าเชียงใหม่ได้ โดยเดินทางตามทางหลวงหมายเลข 1 จนถึงจังหวัดลำปาง จากลำปางเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อถึงเชียงใหม่ให้ใช้เส้นทางคอสระเกะ - แม่ชะจาน - เวียงป่าเป้า - แม่สรวย ถึงตัวเมืองเชียงรายรวมระยะทางประมาณ 900 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 2

จากกรุงเทพฯ ไปตามเส้นทางถนนพหลโยธิน (ทางหลวงหมายเลข 1) ผ่านจังหวัดอยุธยา จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดนครสวรรค์ ตรงเข้าสู่จังหวัดพิจิตร (ผ่านอำเภอโพทะเล อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอสามง่าม) เลี้ยวซ้ายสู่จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 1084 ตรงไปถึงจังหวัดอุตรดิตถ์ จากอุตรดิตถ์ เลี้ยวขวาสู่อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1105 เลี้ยวขวาขึ้นทางหลวงหมายเลข 101 ประมาณ 46 กิโลเมตร ถึงอำเภอร่องขาวจังหวัดแพร่ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 103 ประมาณ 70 กิโลเมตร บรรจบถนนพหลโยธิน (ทางหลวงหมายเลข 1) ที่อำเภอขาว เลี้ยวขวาเข้าจังหวัดพะเยา ถึงจังหวัดเชียงรายรวมระยะทางประมาณ 780 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง

มีรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศของ บ.ข.ส. และของเอกชน ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ ถนนกำแพงเพชร 2 ไปเชียงรายทุกวัน ใช้เวลาเดินทาง 10 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดที่สถานีขนส่งสายเหนือโทร. 537-8055-6

ทางรถไฟ

จากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ โดยสารรถไฟไปลงที่จังหวัดลำปาง หรือเชียงใหม่ แล้วเดินทางต่อไปทางรถยนต์ ไปจังหวัดเชียงราย สอบถามรายละเอียดได้ที่หน่วยบริการเดินทางสถานีรถไฟกรุงเทพฯ โทร. 223-7010, 223-7020

ทางเครื่องบิน

บริษัทการบินไทย มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพฯ ไปเชียงราย และเที่ยวบินไปกลับระหว่าง เชียงราย-เชียงใหม่ทุกวัน สอบถามรายละเอียด โทร. 1566 สำหรับที่นั่ง โทร. 280-0060, 628-2000 สำนักงานเชียงราย โทร. (053) 711179, 715207 สำนักงานเชียงใหม่ โทร. (053) 210043-5, 211044



## สถานที่ตั้งโครงการพัฒนาโดยดุง

### การเดินทางสู่ดอยดุง

จากตัวเมืองเชียงราย ตามทางหลวงหมายเลข 10 (สายเชียงราย-แม่สาย) ประมาณ 48 กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าดอยดุงที่หลักกิโลเมตรที่ 871-872 ตรงข้าม ดุ้ยามห้วยไคร้ (สายเก่า) ตามทางหลวงหมายเลข 1149 เส้นทางไปสู่สถานที่ท่องเที่ยวบนดอยดุง สามารถเดินทางเป็นวงรอบสู่อำเภอแม่สายได้ เป็นทางลาดยาง ขึ้นเขาคดเคี้ยว ลัดเลาะไปตามภูมิประเทศที่สวยงาม



เส้นทางสู่ดอยดุงนี้ นอกจากจะชมความสวยงามของทิวทัศน์แล้ว ยังเป็นเส้นทางที่มีความสะดวกและมีความปลอดภัยสูงอีกด้วย

นอกจากนี้ สามารถเดินทางจากดอยแม่สะลองสู่ดอยดุงได้ โดยกลับลงจากดอยแม่สะลองถึงบ้านป่าเมียงใกล้กับศูนย์สงเคราะห์ชาวเขา แยกซ้ายเข้ามาตามทางลาดยาง ทะลุถึงว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง บรรจบกับเส้นทางดอยดุง (สายเก่า) ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร

## หมายเลขโทรศัพท์ที่ควรทราบ

รหัสทางไกล	: 053
ประชาสัมพันธ์จังหวัด	โทร. 711870
สถานีตำรวจภูธร อ.เมือง จ.เชียงราย	โทร. 711444
สถานีตำรวจภูธร อ.แม่ฟ้าหลวง	โทร. 607004
ตำรวจท่องเที่ยว	โทร. 717779
ท่าอากาศยานเชียงราย	โทร. 793048
บริษัทการบินไทย	โทร. 711179, 713663
สถานีขนส่งจังหวัด	โทร. 711224
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์	โทร. 711300
โรงพยาบาลโอเวอร์บรีค	โทร. 711366
โรงพยาบาลแม่จัน	โทร. 771056
โรงพยาบาลแม่สาย	โทร. 731300
สมาคมท่องเที่ยวเชียงราย	โทร. 711062

รายละเอียดเพิ่มเติมสอบถามได้จาก  
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 2  
448/16 ถนนสิงห์ไคล อำเภอเมือง  
จังหวัดเชียงราย 57000  
โทร.(053) 744674-5, 717433 โทรสาร (053) 717434  
โครงการพัฒนาโดยดุง  
อาคารเอนกประสงค์ พระตำหนักดอยดุง  
อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 57240  
โทร.(053) 767001, 767015-7 โทรสาร (053) 767077  
วังสระประทุม  
195 ถนนพญาไท ปทุมวัน กทม. 10330  
โทร. 252-4723-5 โทรสาร 255-0830